

שמאי פרק ראשון נדה

עין משפט נר מצוה

פ"א מ"א פ"ט מהלכות
אסורי ביאה ה' לא סמנ
לפני קרא:

תוס' הרא"ש

קא חזיא בעונות מאי
[פירש"ן] מי אמרין דרובא
נקט שלשה עונות אבל
ראתה אחר עונה מטמאה
מעת לעת דאפי' דלא הגיע
וזמה כיון שראתה שלשה
פעמים חשיבין לה כהגיע
וזמה הלכך אם ראתה אחר
ג' עונות דייה שעתה כר'
אליעזר אבל אם ראתה אחר
עונה מטמאה מעת לעת
אפי' דלא אליעזר לא אמר
אלא בהעברה ראשונה הי'
נמי דדייה שעתה אף בשניה
עד שתחזוק או כר' או
כרשב"ג ואפי' דרישא ר'
היא [ספאן] כרשב"ג דאי
כיון דאילו חזאי בטונה
היה מדמה לה להגיע וזמה
כי חזאי בהפסקה נמי כיון
דהרי זמני חזאי בהפסקה
איגלאי מילתא לר' ושני
וסת הוי בליקוח חזאי מטמאה
מעט לעת שאין זו
צריכה להתחזק בדמיא או
דלמא הדרה לקדמותה
וצריכה להתחזק אחר
הפסקה בשתי ראיות
בכתולה והיא דנקט ג'
עונות לרבותא נקט דאפי'
דראתה ב' פעמים לג' עונות
לא הויא חזקה לר' והוי'
להלמודא אמאי תיסק
אידעין למימר רישא ר'
וסיפא רשב"ג הלכך נראה
לפרש דאתיא רישא וסיפא
כר' ובכל מקום שצריכה
חזקה באותה ראייה שהיא
מתחזקת בה דייה שעתה
בראייה דהפסקות כמו
בראיות ראשונות ואינה
מטמאה מעת לעת עד
שתחזוק והפסקה ראשונה
בכלל ההפסקות היא והיי'
דהוה מצי למיחזי בהגיע
וזמה ועוד עברו: **בחם**
שבין שניה לשלישית. תי'
דפליגי אליבא דר' דלית
הלכתא כוותיה דהוה להו
לפלוגי אליבא דרשב"ג בין
שלישית לרביעית ושם
משום דשמעתינן כר' נקט
בין שניה לשלישית ונפקא
מינה לרשב"ג בין שלישית
לרביעית:

קחזיא בעונות מאי. פרש"י למציעא ליה אי חזיא לסקוף ל'
שלאחר הפסקת ג' עונות ראשונות אם מטמאה מעת
לעת לכיון דהוחזקה לראיה קודם הפסקת ג' עונות ראשונות הרי היא
כהגיע זמנה לראות וככל אשה שעברו עליה ג' עונות דלפין דיה שעתה
אלא בראשונה דוקא בחרור ועברו

הדר קא חזיא בעונות. אחר ראייה זו: **מאי**. ליה שעתה או מטמאה
מעט לעת מי אמרין הא דקתני בתרה ועוד עברו עליה ג' עונות
דוקא קתני עברו דלאי חזאי לסקוף עונה מטמאה מעת לעת דאפי' ג'
דלא הגיע זמנה כיון דהוחזקה רואה קודם הפסקת ג' עונות ראשונות

א) לקמן סד. כתובת מג:
ימות פ. סד: יעושין לו;
טסדכין פא: ב"מ ק"ז;
ג) ע"י רש"י שפי' פי' אחר
דלא כפי רש"י ג' ז"ל כיון
דלא חזיא לסקוף ב' ר"מ,
ד) ז"ל שניות, ו) כ"י כ"י פ' ט
רשב"ם לעיל בפירושו לתרין
ו) כ"י כ"י ג' ז"ל דלפין.

הגהות הב"ח
א) רש"י י"ה מאי דלא וכו'
אלא היכא דחזרו ועברו ג'
עונות שניות: ב) תוס' ד"ה
קחזיא וכו' הייה לו לפשוט
בפירושו:

מוסף רש"י
בתרי זימני הוי חזקה.
דלמדי בנת' ימות (סד):
שאלת לראשון ומת, לפני
ומת, שאלתי לא משא,
דכתרי זימני הוי חזקה
בכתובות מג: וכע"ז חזקה
לז.

הדר קחזיא בעונות מאי אמר רב גידל אמר
רב פעם ראשונה ושניה דיה שעתה שלישיית
מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ועוד
עברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה הדר
קחזיא בעונות מאי אמר רב כהנא אמר רב
גידל אמר רב פעם ראשונה דיה שעתה
שניה מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה
מני רבי היא דאמר ר' בתרי זימני הוי חזקה
אימא סיפא עברו עליה ג' עונות וראתה דיה
שעתה אתאן לר"א וכו' תימא רבי היא
ובעונות סבר לה כר"א ומי סבר לה והא
לאחר שנוכר קאמר אלא ר"א היא ובסתות
סבר לה כרבי כתם שבין ראשונה ושניה
טהור שבין שניה ושלישיית חזקה אמר
טמא רבי יוחנן אמר טהור חזקה אמר
טמא כיון דאילו חזיא מטמאה כתמה נמי
טמא ורבי יוחנן אמר טהור כיון דלא
אתחזקה בדם כתמה נמי לא מטמינן לה
מתקין

הדר קחזיא בעונות מאי אמר רב גידל אמר
רב פעם ראשונה ושניה דיה שעתה שלישיית
מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה ועוד
עברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה הדר
קחזיא בעונות מאי אמר רב כהנא אמר רב
גידל אמר רב פעם ראשונה דיה שעתה
שניה מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה
מני רבי היא דאמר ר' בתרי זימני הוי חזקה
אימא סיפא עברו עליה ג' עונות וראתה דיה
שעתה אתאן לר"א וכו' תימא רבי היא
ובעונות סבר לה כר"א ומי סבר לה והא
לאחר שנוכר קאמר אלא ר"א היא ובסתות
סבר לה כרבי כתם שבין ראשונה ושניה
טהור שבין שניה ושלישיית חזקה אמר
טמא רבי יוחנן אמר טהור חזקה אמר
טמא כיון דאילו חזיא מטמאה כתמה נמי
טמא ורבי יוחנן אמר טהור כיון דלא
אתחזקה בדם כתמה נמי לא מטמינן לה
מתקין

בשתי ראיות דבמתלה. והאי דנקט ועוד עברו
אשמעינן אפי' דתרי זימני חזאי בהפסקה לא אמרין איגלאי מילתא
דשינוי וסת הוא ולא סילוק דמיס ומטמא בשניה מעת לעת אלא אפילו
לרבי דיה שעתה דהפסקה קמיימת לעולם בחרות לקדמותה נדון
אותה ולא דמיא להגיע זמנה וצריכה שתחזוק בשתי ראיות וצ"ל מטמא
מעט לעת כדקתני ואילו: **אמר רב גידל פעם ראשונה**. היא הראיה
הסמוכה להפסקה ראשונה: **ושניה**. היא הראיה שמתרה לסקוף עונה
דיה שעתה: **ושלישית**. אם מתרה עוד לסקוף עונה: **ומטמאה מעט**
לעת. והאי דנקט תנא ועוד עברו עליה ג' עונות רבותא הוא דנקט
כדפי' דכל שכן אי חזאי בעונות דמוכחא מילתא דהפסקה קמיימת
סילוק הואי וכולה רבי היא: **ועוד עברו עליה ג' עונות וראתה דיה**
שעתה הדר קחזיא בעונות. אחר ראייה זו: **מאי**. ליה שעתה או מטמאה
מעט לעת מי אמרין הא דהדר תנא בתרה ראייה שלישיית בהפסקה
דוקא נקט דהכא הוא דמטמאה מעת לעת דאיגלאי מילתא דשינוי וסת
הואי בהפסקומיה לראות דלילוג שרי הוחזקה בהפסקות ואפי' לא
חבבת בהפסקה קמיימת בדהיייה הא מחזקה בתרתי בתרייתא אבל לא
חזיא לסקוף עונה הרי היא דיה שעתה דלא אחזק דילוג ואמרין
הפסקה שניה נמי חורת לקדמותה וכל דמיה מסולקין וצריכה להתחזק
בשתי ראיות אחת הקמוכה להפסקה שניה והשניה היא שמתרה לסקוף
עונה ובשלישית תטמא מעת לעת או דילמא כולי האי לא אמרין דחורה
לקדמותה ובהפסקה שניה דיינין לה כהגיע זמנה והפסקה וראתה
דבהיא ראייה לחודה הוא דדיה שעתה אבל בשניה תטמא מעת לעת.
והאי דנקט תנא בשלישית ועוד עברו עליה וראתה מטמאה מעת לעת
הוא הדין נמי אם לא עברו ורבותא אשמעינן דלא תימא כל ראייה
הסמוכה להפסקה דיה שעתה אלא כיון דאיתחזק דילוג אמרין שני
וסת הוא ולא סילוק דמיס: **אמר רב גידל אמר רב**. ראשונה לסקור
ראיות הללו שאנו עוסקין בהן לישאל קא חזיא בעונות מאי היא
הראיה הסמוכה להפסקה שניה דעלה קיימין דיה שעתה ושניה היא
הראיה שמתרה לסקוף עונה מטמאה מעת לעת. והא דתנא הפסקה
שלישית גבי מעט לעת לראות הוא דנקט כדפירשית דלא תימא כל
ראיה שלאחר הפסקה תנא דיה שעתה: **מני רבי היא**. דהא בין
רישא בין סיפא כרבי שנין לה: **אימא סיפא**. דהגיע זמנה לראות
אתאן לר"א דלמני ה"ה כל אשה שעברו עליה ג' עונות דיה שעתה ומרישא
דאזריי בלא הגיע זמנה לא מצי למיפרך ליה דאיכא למימר בהיא
אליעזר. בהפסקת שלש עונות סבר לה כרבי אליעזר: **והא** לאחר שנוכר קאמר
סבר לה כרבי. דלמני בתרי זימני היא חזקה לכל דבר: **כסם שצין ראשונה נשניה**. שנמלא בצגדה של טינות שלא הגיע זמנה ודאי
טהור ולכתי לזו בחזקת דמיס היא ואמרין לעיל (דף ה) הרי טינות שלא הגיע זמנה לראות אפילו סדיין שלה כר': **וקויה אהר עמא**.
דהא בתרי זימני איתחזקה בדמיס והוא חזקה דלילוג הדרה חזיא מטמאה מעת לעת אלא בחזקת דמיס חזקה: **ורבי יוחנן אמר**
טהור כיון דלא אחזקה בדם. כלומר כל זמן שלא נהגנו בה עדיין תורת מוחזקת בדמיס לטמאה למפרע לא גזרו על כתמה:

שעתה כמו בחרור ועברו עליה שלש עונות לכך נראה דאפילו מטמאה
מעט לעת כי חזיא לסקוף עונה שלאחר הפסקת שלש עונות ראשונות
בהפסקת שלש עונות שניות דהויא מסולקת בדמיס דיה שעתה אפילו
לרבי כיון שלא הגיע זמנה לראות ג' ויפין חילוק בין לא הגיע זמנה
לראות לזקנה ויהיא צריכה דוקא נמי רבי היא וצ"ל כהגיע זמנה
לראות ועברו עליה שלש עונות שניות לר"א מי אמרין דיה שעתה
כמו בזקנה לרבען ומדלא אשמעינן בהגיע זמנה לראות דהוי דיה
שעתה עד הפסקת שלש עונות שלישיית דהיא רבותא טפי מכלל הגיע
זמנה לראות אין להוכיח דאפילו ראתה סוף שלש עונות שניות מטמאה
מעט לעת דמינני למימר דמשום הכי אשמעינן בלא הגיע זמנה
לראות דאפילו הכי מטמאה בשלישית מעט לעת:
ברוב ספרים גרסינן וכשהגיע זמנה לראות פעם ראשונה דיה
שעתה שניה מטמאה מעת לעת מני רבי היא וצדוק הוא ולא
גרסינן ליה אלא ה"ג מני רבי היא ומוכח מרישא מתינותק שלא הגיע
זמנה לראות דקתני שלישיית הרי היא בכל הנשים והיינו משום דבתרי
זימני הוי חזקה ובהיא דמיתחזקה לא נשמה מטמאה מעת לעת דלילוג
לרשב"ג עד ראייה רביעית לא הויא ככל הנשים אבל סיפא דהגיע זמנה
לראות דשניה מטמאה מעת לעת אחי ככולי עלמא דצריכיה ראשונה
הוחזקה כדתנן במה אמרו דיה שעתה בראיה ראשונה כו' וממתיין
ע"כ אחיא כרשב"ג דצפרק הבא על יצמתו (בימות דף סד): אמרין
וסתות ושור המועד סתם לן תנא כרשב"ג אבל כרבי לא סתם לן תנא
ועוד אי מסיפא דייק ורישא כרשב"ג תקשי רישא רשב"ג וסיפא רבי
וא"ת דהבא אמר דבהיא ראייה דמחזיקין לה לא נשמה מטמאה מעת לעת
וצפרק אלו הנשרפין (סנהדרין דף פא): גבי מי שלקה ושנה אמר ג' דלפין
עצירות מחזקות אחר שעבר שמי עצירות מיד כונסין אותו לכיפה
אליבא דרבי וי"ל דהתם כיון שהוחזק לעצירה מה לנו להמתין עד
שיעבור פעם שלישיית אבל הכא חכמים תקנו מעת לעת אם מתרה
אחר שהוחזקה לראות: **רבי יוחנן אמר טהור**. משמע הא כתם
שחזר שלישי טמא דהיינו כרבי ובשליה פרק הבא על יצמתו (בימות
דף סד): אמר ר' יצחק בר' יוסי אמר רבי יוחנן גבי מלה בתו ראשון
כו' כרבה שמעון בן גמליאל וי"ל דהתם מסיק דר' יצחק סומקא לאו בר
סמכא הוא אי נמי כל הך סוגיא קיימא אצרייתא דלעיל דאתא כרבי:
וכי